

Forord

Kjære leser!

Om du har skoliose, er pårørende, eller bare leser dette, så vit at du ikke er alene.

Det kan virkelig føles spesielt når du, eller noen av dine nærmeste får diagnosen skoliose.

I flere år, hadde jeg vært på kontroller på Lillehammer sykehus, hos forskjellige leger, som alltid måtte ta nye bilder av ryggen min, fordi de ikke kjente meg og ryggen.

Da jeg og mammaen min, en sommerdag i 2004, satt inne på kontoret til en doktor, på Lillehammer sykehus, fikk vi plutselig vite at jeg mest sannsynlig hadde skoliose. Skoliose, hva var det?

Vi hadde fått vite at jeg hadde alt fra plattfot til beinlengdeforskjeller. Og jeg hadde brukt innleggsåler, og fått akupunktur i ørene. Ryggen min ble alltid værre. Det var ingen som skjønnte hvor ille det egentlig var, og bare jeg kunne kjenne smertene.

Vi ble heldigvis sendt til Rikshospitalet, da legene på Lillehammer ikke visste hva de skulle gjøre med meg lenger.

Jeg sluttet helt med gym på skolen, kunne nesten ikke bære ryggsekken min lenger, og etter hvert klarte jeg ikke å gå en vanlig dag i byen, uten at jeg måtte sette meg ned, i en eller en annen butikk.

Dr. Brox på Rikshospitalet foreslo at jeg skulle begynne med korsett. Jeg ble kvalm da han fortalte hvordan det fungerte. 23 timer i døgnet i 3 år! Aldri i livet! Jeg takket altså nei til det, selv om han anbefalte det.

Da jeg kom på min neste kontroll på Rikshospitalet i oktober 2008, hadde skjevheten økt veldig mye! Dr. Brox, sa at det ikke hadde hatt noen hensikt om jeg brukte korsett. Siden skjevheten hadde økt fra å være 35 grader i juni, til 50 grader i oktober samme år. Han ville ha meg operert, og jeg ble satt på venteliste.

Jeg og familien min visste ikke hvor alvorlig det kunne bli. Da vi fant ut det, ble vi redde, usikre, undrende og skeptiske.

Plutselig, bare to dager etter en fast kontroll i Oslo var det blitt 4. desember 2008, og jeg fikk vite at jeg skulle bli operert, om 4 dager!

En skolioseoperasjon

Mamma ringte hjem fra jobben. Thorsten Bräuer, en kirurg på rikshospitalet hadde ringt.

Han fortalte i telefonen fra Oslo at det var en som ikke hadde anledning til å bli operert på planlagt operasjonsdato, og at det derfor var ledig for meg.

Jeg måtte komme til rikshospitalet dagen etter, for å bli klar til mandag den 8. som skulle bli min operasjonsdato. På kvelden 4. desember, ble det mange telefonsamtaler. Det var jeg, stefaren min Øystein og Julie som var hjemme og Øystein snakket i telefonen hele kvelden, og fortalte til slekt og venner at vi skulle til sykehuset dagen etter.

Denne kvelden skulle vi på et slags foreldremøte på skolen, hvor elever fra forskjellige videregående skoler i oppland skulle fortelle fra sin skole. Det var jeg og Øystein som skulle dit.

Jeg og venninnen min Marion hadde planlagt en liten jentefest for fem stykker kvelden etter.

Jeg satt i bilen på vei til skolen og tenkte på hvordan jeg skulle fortelle det til vennene mine. Jeg hadde en litt rar følelse inni meg. Gledet meg mest nå, faktisk gledet jeg meg til å se de nye røntgenbildene, etter operasjonen. Jeg tenkte litt på det å få to jernstenger i ryggen. Hvordan ville det være å gå med dem? Ville det komme til å "pipe" når jeg igjen en gang, skulle gå i gjennom sikkerhetskontrollen på Gardermoen? Og hva om det kom til å løsne? Det var mange tanker samtidig.

Da vi kom til skolen, en stund før møtet startet, sendte jeg melding til Marion, og spurte om hun snart var her. Hun var ute i gangen og

jeg, som satt inne i gymsalen, der møtet skulle foregå, ba henne komme inn.

Jeg fortalte Marion at vi ikke kunne ha festen sammen. Hun ble ganske overrasket, det så jeg tydelig på ansiktet hennes. Det så nesten ut som ansiktet hennes var litt sint. Kanskje hun trodde jeg hadde planlagt noe annet.

Så fortsatte jeg:

- Jeg skal til Oslo i morgen
- Å? sa Marion. Nå så hun bare veldig spørrende ut.
- Jeg skal opereres på mandag, så jeg må reise til sykehuset i morgen for at alt skal være helt klart.

Det tok noen sekunder før hun sa at hun trodde jeg tullet. Jeg gjorde jo ikke det.

Så ble hun lei seg, for det så jeg også på henne.

Det skal ikke så mye til før Marion begynner å gråte. Derfor var det ikke så overraskende at hun hadde noen tårer da.

Jeg sa at Marion selvfølgelig kunne ha festen uten meg, selv om det på en måte gjorde vondt å si det, fordi jeg så gjerne ville være med.

Hun ville ikke det. Marion ville ikke ha festen uten Thale.

Elevene fra videregående skole begynte å fortelle.

Jeg klarte ikke helt og konsentrere meg, jeg tenkte mest på at jeg plutselig, en av de nærmeste dagene, ikke var 52 grader skjev i ryggen lenger.

Jeg måtte prøve å få med meg hva som ble sagt. Merete, ei venninne, skulle fortelle fra sin linje, helse- og sosial. Hun kunne jo spørre meg etter foredraget om hvordan det var å høre på.

Etter foredraget var det flere stands i den andre gymsalen. Der var vennene mine, som planlagt skulle på festen dagen etter.

Jeg måtte si i fra til dem, at det ikke ble noen fest på grunn av operasjonen min. Marion fikk samlet alle og så sa jeg det, - Det blir ikke noe fest i morgen. Jeg tok en liten pause. Det formet seg en liten klump i halsen min. Det var litt vanskelig å si det. Jentene sa ikke noe, de bare sto der og lurte. Ventet liksom på fortsettelsen.

- Jeg skal opereres på mandag.

Så ble det forskjellige reaksjoner. Alle reagerer jo forskjellig.

Men forståelsesfulle, det var de i hvert fall. Marion begynte å gråte, på en måte synes jeg det var litt fint. Det viste jo bare at hun brydde seg om meg. Jeg ga og fikk klemmer av dem. Da sa hun ene venninnen min at Marion skulle slappe av, og ei annen jente som hadde fått med seg hva som skulle skje, sa:

- Thale skal ikke dø!

Altså, forskjellige reaksjoner.

Jeg måtte reise hjem og pakke, og de ønsket meg alle sammen masse lykke til, og sa at vi skulle prates på MSN, snakke sammen på telefon og at de skulle tenke masse på meg.

I en sånn situasjon, finner man fort ut hvem som er ekte venner.

Jeg dro hjem og pakket, og ordnet det som kunne ordnes dagen før.

Her er listen over hva jeg hadde med meg til rikshospitalet.

- Ti truser
- Fire gensere
- En god å varm ulljakke
- To joggebukser
- Blåe tøfler
- To t- skjorter
- PC- en min
- Joggesko
- Amalies jul (en dvd.)
- Tolv sokker
- Bodylotion
- Tannbørste
- Tannkrem
- Flukstabletter
- Spretteline, den rosa kaninbamsen min
- Kamera
- Drops

Det var rart å pakke. Om fire dager lå jeg på operasjonsbordet. Jeg som egentlig var på venteliste, og legene regnet med at det ikke ble operasjon før i mars, neste år.

Jeg gråt litt, lo litt og smilte litt før jeg skulle legge meg. Jeg tenkte at jo tidligere jeg legger meg jo raskere går det til jeg er på sykehuset.

Jeg visste bare ikke om det var en positiv tanke for meg. Ville jeg at det skulle gå fort til jeg var der?

Thorsten Bräuer hadde bedt oss komme klokken ti om morgenen, men på grunn av at vi bor nesten tre timer unna, og mye trafikk, fikk vi utsatt det til klokken tolv.

Vi reiste rundt klokken 08:00 om morgenen og da vi kom til Rikshospitalet den fredagen, gikk jeg, mamma og Øystein opp til ortopedisk barnepost og henvendte oss i resepsjonen der.

Vi ble tatt i mot av sykepleier Kai, og gikk inn på et rom for å prate litt om hva som skulle skje.

Jeg ble målt og veid. Jeg var 158 cm høy og veide. ca. 44 kilo. Kai lurte på om jeg gruet meg, og han spurte om jeg hadde sett en video som var laget av Anja Myrseth fra da hun ble operert. Den videoen viste de på sykehuset til skoliosepasienter. Jeg hadde sett den. Sikkert nærmere femten ganger. Det var trygt å se videoen.

Det var trygt å se andre som hadde vært i gjennom det samme som ventet meg.

Vi ble sendt ned til 1. etasje fordi jeg måtte ta noen blodprøver, røntgen og CT (computertomografi). CT er en radiologisk undersøkelsesmetode hvor det lages bilder som blir behandlet digitalt, for å vise bilder av kroppen din, på forskjellige måter. For eksempel tredimensjonalt.

Jeg var på en kontroll den 2. desember, også da på Rikshospitalet, der jeg skulle ta MR(magnetresonanstomografi). Det var ganske ekkelt, fordi man ligger nokså trangt inne i en slags tunnel, også bråker det veldig.

Man får lov til å høre på radio, men det blir ganske dårlig lyd uansett. Hvis du har discman, eller noe lignende kan du høre på egne CD-er. Men mobil er ikke lov. Du får også en alarmvarsler, som du holder i hånda hele tiden, og den klemmer du på, hvis du ikke føler deg bra, eller av en annen grunn må ut.

Siden jeg skulle ta MR, fikk jeg også hvite hva CT var for noe. Og det gikk helt fint å ta CT. Da lå jeg mer åpent.

Da vi kom opp igjen, snakket vi med en eldre mannlig anestesilege. Han som har ansvar for smertestillende og bedøvelser under en operasjon. Han var veldig hyggelig og han fortalte meg hva jeg helst skulle gjøre når operasjonen var gjennomført.

- Jeg eller en annen anestesilege kommer til å be deg om å bevege benene eller klemme oss i hånda. Sa han med en gammel og god stemme. De skulle vekke underbevisstheten min, og jeg måtte gjøre det, for å sjekke at alt hadde gått bra. Hvis ikke jeg hadde greid å gjøre de tingene, hadde jeg vært lammet i dag.

Da vi var ferdige med det vi skulle gjøre lurte Kai på om vi ville overnatte på sykehuset i helga, eller reise hjem og komme tilbake på søndag.

Vi reiste hjem.

Jeg visste jo ikke at jeg ikke trengte å være på sykehuset hele helga, så det var en slags lettelse å komme hjem.

Hjemme bakte jeg pepperkaker, sammen med lillesøsteren min og mamma.

Da jeg var hjemme fikk jeg noe som heter Reiki av Marianne, tanten min. Hun er reikimester.

Reiki er en form for universell energi, og brukes som terapi, healing og selvhealing. En reikimester kan sende reiki, for eksempel over telefon, eller med et bilde av den som skal motta. Marianne fikk et bilde av meg. Hun sendte reiki til meg, og til alle involverte i operasjonen, sånn at de skulle utføre jobben på best mulig måte.

Vi reiste nedover til Oslo igjen søndag den 7. desember ved 15-tida. Det var litt rart å gå ut døra hjemme. Det var siste gangen jeg gikk ut med skjev rygg, siste gangen jeg drakk et glass vann her hjemme med 52 grader skjevhet.

Tante Gunnhild satt på med oss fordi hun hadde vært i Lillehammer denne helga og skulle til Oslo igjen, der hun bodde.

Da vi kom til sykehuset ved 17.00- tiden, ble jeg ønsket masse lykke til av Gunnhild, og så tok hun trikken hjem til seg fra sykehuset. Vi gikk opp noen trapper fra parkeringshuset, med trillebager, sekker og vesker, fordi heisen var utrolig treg. Det snødde, og det eneste lyset vi så var fra vinduene på sykehuset, og lyktestolpene.

Da vi kom inn, gikk vi opp til barneavdelingen, og da skulle vi prate med en kirurg ved navn Raphael Adobor. Han skulle fortelle litt om hvordan de gjorde ting under operasjonen, og om hvordan tilværelsen min ville bli en stund etter inngrepet.

Senere da vi var ferdig med å prate med han, ble det en del venting. Vi spiste en slags eggerett inne på venterommet, og jeg åpnet bagen min, og byttet fra støvletter til tøfler. Nå var jeg liksom innlagt, følte jeg, siden jeg hadde mange av tingene mine med meg.

Så kom ei svensk sykepleier som het Sonja Carlson. Hun snakket på en måte både svensk og norsk, så hun hadde nok bodd i Norge noen år, hvis hun ikke bare hadde lært seg norsk veldig fort da. Hun sa at hun kunne vise oss rommet mitt nå. Det var rom 3042, min seng var plassert nærmest vinduet og en barneseng sto nærmest døra. Den ble flyttet senere på kvelden fordi babyen som skulle bruke senga, også skulle opereres. Jeg fikk rommet alene. Det var et stort bad der som jeg måtte dele med naborommet men det gikk greit. Rommet var gult, og hadde hvite gardiner med gule blomster på.

Det sto et lite bord og en stol under TV-en som hang på veggen, og en lenestol ikke langt fra senga. Det var også en vask i rommet, foruten den på badet.

Mamma hang noen av klærne mine inn i skapet og jeg pakket ut dataen min og satt den på bordet. Sonja sa at jeg måtte dusje på en spesiell måte, så hun skulle gå og hente "dusjbruksanvisningen". Mens jeg ventet på henne spilte jeg "run", et spill som lå inne på 123spill. Da hun kom tilbake og så at jeg spilte sa hun: - ja, en måtte ha med seg sin datamaskin når du ska vara så länge på sjukhuset☺

Hun viste meg hvordan jeg skulle dusje fra arket og en såpe jeg skulle bruke. Jeg måtte gjøre alt som sto på arket to ganger, fordi det måtte bli 110 % rent før en så stor operasjon. Såpen skulle jeg vaske både kroppen og håret med, og den luktet ganske sterkt. Hun la frem en sykehuskjorte- og truse til meg, som jeg tok på meg da jeg var ferdig. Da var nok klokka nærmere 21.00. Jeg fikk noe som kalles klyster før jeg dusjet. Klyster gjør sånn at man må på do, og jeg måtte være helt "tømt", siden jeg skulle ligge så lenge etter operasjonen.

Jeg måtte gå rett i seng, fordi jeg ikke skulle få noen som helst bakterier på meg, men jeg trengte ikke å sove med en gang selvfølgelig. Øystein sov den natten på sykehushotellet, og mamma sov i en seng ved siden av meg. Sonja sa før jeg sovnet at det var viktig at jeg gikk på do, når det følte ut som jeg måtte det. Jeg gikk i hvert fall ti ganger på do før jeg sovnet den kvelden.

Jeg lå og vrei meg masse fordi jeg gruet meg og spurte mamma flere ganger om det var for sent å "trekke" seg. Vi småsnakket litt, om alt, og jeg husker at jeg tenkte at det var så rart at jeg plutselig lå i en sykehusseng på Rikshospitalet i Oslo. Her hadde jeg vært på kontroller siden juni samme året, og ventet lenge på å få komme inn til legen, det har vært fullt kaos, og masse stress. Nå lå jeg her i et helt mørkt rom, og det var stille på sykehuset. Jeg så ut i gjennom vinduet, en mørk desembernatt, og jeg var ikke trøtt.

Dagen etter ved sju tiden, vekket Sonja meg og ga med dornicum, eller "likeglad- sprøyte" som den også blir kalt. Den virker beroligende, og fremkaller en bekymringsfrihet. Etter sprøyten hadde gitt en virkning ble jeg filmet, fordi jeg sa så mye rart. Jeg ble i skikkelig godt humør først, og jeg så et brett med muffins ved siden av senga. Muffinsene hadde rosa melisglasur på, og de var utrolig fristende. Da jeg skulle strekke meg frem for å ta en, var det ingen der. For det var jo bare jeg som så de.

Plutselig begynte jeg å gråte. Jeg gråt skikkelig og jeg ville ikke bli operert i det hele tatt. Jeg var livredd for å bli lammet, og kunne

ikke se for meg et liv i rullestol. Det var alltid en risiko, hadde en lege sagt til meg, på en kontroll en gang.

Sonja kom inn på rommet mitt litt før operasjonen skulle begynne, og jeg trodde at hun nå skulle kjøre meg opp. Men nei, hun fortalte at det var for få sykepleiere på operasjonsstua, så den ble utsatt en stund. Den skulle begynt kl. 08.15 egentlig. Jeg og mamma sovnet igjen, og Øystein, som hadde kommet ned da jeg våknet, gikk tilbake til hotellet.

Mens vi sov, merket mamma at Sonja var inne på rommet men hun gikk ut igjen. Mamma sa til meg senere at hun sikkert ville tilby oss frokost siden det hadde tatt så lang tid, men hadde vi takket ja til det da, hadde det ikke blitt operasjon før dagen etter, på grunn av at man ikke kan spise på mange timer før inngrepet. Hun kom tilbake litt senere og fortalte at det nå var klart likevel, så mamma ringte opp til Øystein og sa at han måtte komme ned, fordi det var han som skulle være med meg opp.

I løpet av denne tiden hadde kirurgen vært innom rommet mitt også, men da var jeg ganske langt borte. Så jeg hadde ikke merket det.

Øystein hadde fått en "uniform" på seg, for å unngå bakterier der oppe. Sonja trillet senga mi, og Øystein var med. Mamma ventet på rommet mitt, og det var trist å si "hadet" til mamma, på vei ut døra.

Jeg møtte anestesilegen som jeg pratet med på fredag, og han sa at dette kom til å gå så bra.

På operasjonsstua, hadde alle grønne uniformer og lue på seg. Jeg fikk på meg lue jeg også. Sonja ønsket meg masse lykke til og så gikk hun ned igjen til avdelingen. Øystein ble med inn der hvor jeg skulle bli operert og der var det en yngre anestesilege. Det siste jeg husker før operasjonen begynte var at jeg så opp på Øystein, for å se om han fortsatt var der. Det var han. Så sovnet jeg. Han gikk ut igjen da operasjonen begynte.

Under operasjonen satt de to metallplater på hver sin side av ryggmargen min. De ble skrudd fast på ryggspylen. Ti ledd ble avstivet og det ble brukt tolv skruer.

Operasjonen varte i ca.4 timer. Og når den var ferdig gikk Thorsten Bräuer ned til mamma og Øystein som ventet på rommet mitt. Han fortalte at det var en vellykket operasjon, og mamma lurte på om jeg hadde rørt på ben og armer, og det hadde jeg gjort.

Det var ganske rart, for jeg tenkte hele tiden etter jeg hadde snakket med anestesilegen, at jeg skulle røre på ben og armer, og at jeg skulle klemme kirurgen så hardt i hånda at jeg fikk skikkelig vondt selv, bare for å bekrefte at jeg ikke var blitt lammet. Men jeg hadde jo ikke merket at jeg hadde gjort det i det hele tatt.

Mamma og Øystein kom opp dit hvor jeg skulle ligge på oppvåkning, som er åpent fra 07.00- 22.00, jeg lå der helt til stengetid. Først på et rom, men så ble jeg flyttet til et annet fordi den babyen, fra rommet mitt, som også hadde blitt operert lå og skrek hele tiden og jeg husker selv at jeg ble veldig urolig av å høre på han. Mens jeg lå på oppvåkningen, merket jeg plutselig at jeg ikke klarte å ligge på ryggen lenger, så sykepleieren der oppe som het Aud, hjalp meg over på siden.

Da jeg ble tørst fuktet mamma munnen min med en pinne med svamp på, fordi jeg ikke kunne drikke mye om gangen i det hele tatt. Det var en tynn liten trepinne, som minnet om en tannpirker, og en mørkeblå liten svamp.

Det var også litt rart å være koblet til så mange ledninger. Både hender, rygg, hals og nakke hadde ledninger festet inn i huden. Morfinen, som var smertestillende, kom rett inn i ryggen min, via en epidural. Den virket best da. Morfinpumpa mi hang på et stativ ved siden av senga, og det var to ledninger med knapper, hvor man måtte trykke for at det skulle pumpes smertestillende inn i ryggen min.

Da klokka var 22.00, ble jeg trillet inn til overvåkningsrommet, hvor jeg lå på samme rom som babyen og en annen gutt. Hun som skulle passe på meg, eller overvåke meg het Salame, tror jeg. Hun sa i alle fall at jeg skulle huske på salami, så glemte jeg det nok ikke. Det var ei til som var nattvakt på dette rommet. Hun het Ida.

Mamma satt der en god stund, ved siden av senga mi. Men jeg sa at hun skulle gå ned for å sove litt. En gang i løpet av natten gikk Salame og hentet en kalendergave til meg. De hadde det siden det snart var jul. Da fikk jeg en smackers leppomade med skikkelig søt jordbærsmak og lukt.

Jeg ble vel mest kvalm av den men sa ikke det til henne selvsagt. Jeg var ikke blitt noe tøffere etter operasjonen.

Mamma kom opp igjen noen ganger til i løpet av natta, men da jeg ville ha litt vann og ikke klarte å si i fra, kom hun selvsagt ikke.

Ved syv-tida den 9. desember, morgenen etter operasjonen, var Salame ferdig på jobb, hun ønsket meg lykke til fremover, og ba meg hilse til mamma.

Mamma og Øystein kom opp til meg ved ni-tiden. Jeg skulle snart få komme ned på rommet mitt på barneavdelingen igjen.

Nå var det Lone, som var på jobb på overvåkningen. Ei blid jente med en lang lys hestehale.

Sykepleier Tone fra barneavdelingen kom opp og hentet meg, hun var så hyggelig. Det tok litt tid, for det var noen papirer som skulle ordnes og være med meg ned. Jeg husker en hvit perm som ble lagt nederst i senga mi, og under puta mi, lå jordbærleppomaden. Så trillet vi ned til rommet mitt, inn i heisen, over noen små dumper i gulvet, men jeg hadde hele tiden smertestillende som ble pumpet inn i ryggen min. Tone pratet med meg, og det var ganske viktig for meg da.

Da jeg var tilbake på rommet mitt, var jeg fortsatt nesten helt neddopet, og jeg skjønnte ikke så mye. Det virket ikke som om jeg var blitt operert enda, selv om jeg visste det, og selvfølgelig kjente det.

Tida hadde gått så fort! I går morges gruet jeg meg til å bli trillet opp på operasjonsstua, og nå var jeg ferdig.

Senere på dagen kom det en fysioterapeut til meg. Hun het Anne og hadde med seg en prekestol. Prekestol er noe man ofte bruker når man skal begynne å gå igjen etter en operasjon hvor man har vært sengeliggende en stund. Prekestolen er et godt hjelpemiddel

fordi man både står oppreist på den og samtidig har mulighet til å støtte seg på den. Det er rart å si det, men jeg ble veldig glad i prekestolen min, den hjalp meg jo med å komme i gang, og den var liksom "min" i en liten periode.

Anne skulle hjelpe meg ordentlig i gang med å gå og sitte igjen. Hun og Tone hjalp meg opp så jeg satt på sengekanten. Jeg holdt hendene på prekestolen som støtte, og Anne holdt en arm bak meg.

Jeg ble utrolig svimmel, kvalm og måtte ha vann. Denne dagen klarte jeg ikke å gå, men jeg satt en stund på sengekanten, før jeg ble lagt ned igjen.

Den 10. desember, klarte jeg å gå helt til andre enden på mitt lille rom. Både fysioterapeuten og sykepleieren roste meg, og jeg ble så glad når jeg fikk det til. Det var ganske vondt å reise seg opp fra senga. Jeg hadde et kateter som hang på senga og det var festet til blæren, og det måtte jeg jo ha med når jeg skulle opp å gå. Det var ganske vondt når de løftet opp det. Jeg har jo aldri vært avhengig av noen sånne typer hjelpemidler før, så jeg syntes det var litt ekkelt.

Da jeg hadde gått en tur frem og tilbake, sa jeg til Anne at jeg godt kunne prøve igjen, men hun sa at jeg måtte ta det med ro. Det var en utrolig stor lettelse da jeg ble lagt i senga igjen.

Tone lurte på om jeg var sulten, og jeg hadde faktisk utrolig lyst på tomatsuppe, med makaroni vel og merke. Hun laget en skål suppe til meg, men vet at jeg spiste ganske mange flere enn bare den.

Senere på dagen skulle tante Kristina, onkel Sturla, kusine Hanna og farmor "Momi" komme på besøk til meg. Jeg syntes selv at jeg i den forbindelse trengte en hårvask. Sykepleierne lurte på om jeg var sikker på at jeg orket å bli vasket i håret så tidlig, og det var jeg. Jeg ble trillet ut i gangen, av sykepleierstudentene Siv og Hanne, og inn på et rom med en stor vask. Det var de som skulle gjøre det. Hårvasken ble nesten smertefritt gjennomført, og sykepleierne hadde aldri vært borte i at noen hadde blitt vasket i håret, etter bare to dager. Jeg fikk fletter i håret. Bandasjen ble skiftet og så var jeg klar til å få besøk. Det var blitt ettermiddag og

jeg ville ha mer tomatsuppe. Det fikk jeg. Morfin og tomatsuppe om hverandre.

Litt ut mot kvelden banket det på døra mi. Besøket jeg ventet. Hanna hadde med seg et blad til meg, og jeg fikk en fin blomsterbukett av dem. De var ikke hos meg så veldig lenge for jeg ble fort sliten.

Da de hadde dratt, gikk jeg en liten kveldstur med prekestolen, mamma og Øystein.

Da natta kom, var det sykepleier Kate som var nattvakt. Jeg sovnet ganske fort men var mye våken. Jeg måtte ha hjelp til å snu meg omtrent hvert tiende minutt.

Da klokka var nærmere 01.00 og jeg hadde sovnet, bråvåknet jeg plutselig av et forferdelig mareritt. Det høres kanskje ikke så ille ut, men da jeg lå der og "opplevde" det var det helt forferdelig. Jeg drømte at en lege på Rikshospitalet kom og sa til meg at jeg måtte legge på meg mange kilo på rekordtid hvis det skulle gå bra med meg etter operasjonen. Det følte ut som mange personer la seg oppå meg for at jeg skulle bli tyngre. Det var grusomt. Jeg ble presset lenger og lenger ned i madrassen, og det ble et kjempetrykk i hele meg.

Jeg gråt og gråt. Mamma fikk Kate til å komme inn på rommet, og Kate snakket til meg på utrolig fin måte. Hun fikk meg til å puste ordentlig og svare henne, og se henne i øynene. Hun sa at når man får så sterke medisiner som jeg fikk, får vi av og til tanker som vi egentlig ikke har. Hun strøk meg på kinnene og trøstet meg. Kate følte beskyttende.

Da Kate gikk ut igjen, var jeg livredd for å få det samme fæle og grusomme marerittet tilbake. Jeg ba mamma prate med meg, så tankene var et annet sted. Selv om hun var trøtt gjorde hun det. Vi lot som om vi skulle ut å reise. Jeg til Hellas og mamma til Tallin. For der hadde hun og Øystein vært før operasjonen min. Vi skulle etter vi hadde vært utenlands fortelle om det.

Da vi begge sovnet sov vi hele natta i gjennom, og marerittet var helt vekk.

Den 11. desember hilste jeg på sykepleier Eirik. Han var veldig hyggelig og oppmuntrende. Da jeg skulle endre liggestilling, ble det feil i forhold til TV-en. Det var snart ikke noe problem da Eirik var der. Han flyttet hele senga sånn at jeg så helt perfekt!

Midt på dagen, fikk jeg besøk av lillesøsteren min Julie Malèn, og av tante Gunnhild. Julie hadde med seg noen ting i fra rommet mitt hjemme på Lillehammer, for å pynte litt på rommet på sykehuset. Hun hadde også kjøpt en bamse til meg. På kvelden dro Julie, Gunnhild og Øystein, for å overnatte hos Gunnhild på Stabekk.

Jeg bestemte meg for at klokka seks, skulle jeg få med meg jul i Blåfjell, som var julekalenderen på barne- TV dette året. Mamma ba meg sette opp noen små mål jeg ville klare hver dag, og jeg kunne jo prøve å se på Blåfjell i stolen på rommet den kvelden.

Jeg klarte det. Jeg satt i stolen med tre puter bak ryggen og en bak nakken og hodet. Jeg spiste kald kylling og salat. Da Blåfjell var slutt, gikk jeg en liten tur med prekestolen, og så la jeg meg i senga igjen. Jeg hadde greid et vanskelig mål!

Den 12. desember, dagen før Santa Lucia, kom det ett Luciatog på avdelingen. Da var Julie og Øystein alt kommet på besøk. Det var pasienter fra barneavdelingen som gikk. Noen satt i rullestol og noen gikk på krykker.

Jeg fikk pepperkaker og lussekatter av dem. Det var koselig. Det kunne være jul på sykehuset også.

En ny fysioterapeut, kom for å hjelpe meg med treningen, og vi gikk en liten tur bortover korridoren i barneavdelingen.

Kirurgen hadde lovet å vise meg de nye røntgenbildene av ryggen min, hvis jeg klarte å gå ut i gangen for og se på dem. Jeg gjorde det, og ble ganske overrasket. Ryggen var jo helt rett, og det var tydelig markert hvor ryggraden gikk, på grunn av metallskivene.

Jeg fikk en melding av Marion, Heidi og Miriam, senere på formiddagen. De hadde lyst til å besøke meg dagen etter, og lurte på om jeg synes det hørtes koselig ut. Jeg synes selvfølgelig det. De lurte også på om det var besøkstid, eller om de kunne komme når de ville. Besøkstid var det ikke, men jeg ba de sende en melding en stund før de skulle komme, i tilfelle jeg holdt på med noe.

Resten av dagen gikk med på å gå korte turer, og å greie disse små målene mine. Jeg fikk også reiki av Marianne, rundt klokken 16:10.

Så kom kvelden.

Tone var min nattpasser, og hun foreslo at vi skulle lage en slags "ordning" sånn at hun kom inn hver halve time og snudde meg. Jeg var ganske skeptisk på om jeg skulle klare å vente så lenge mellom hver gang, men jeg var med på å prøve.

Mamma slukket lyset på rommet, og så skulle vi sove. Jeg husker at jeg kikket mye ut fra vinduet mitt. Da så jeg rett inn på et annet rom, hvor det hang en lampe lik som den vi hadde. Mamma hadde en sånn over sin seng. Det var gøy med den lampen, fordi mamma stanget i den hele tiden da hun skulle legge seg. Den hang ikke langt over senga, så det var jo ikke så rart, men etter 8. gangen burde hun kanskje snart ha lært det.

Jeg lå i 3. etasje, og var glad for at jeg ikke var i ett med bakken. Det følte på en måte ut som jeg var litt i fred, litt alene der oppe, med sykepleierne og familien min.

De andre pasientene og pårørende merket jeg egentlig ikke så mye til. Jeg lå jo for det meste i senga mi.

Jeg dro i den røde snora, ganske mange ganger i løpet av den natta. Hver halve time ble for sjelden. Jeg måtte endre stilling oftere enn det. Det gjorde ingenting. Tone var så forståelsesfull at hun selvfølgelig skjønnte meg. Jeg fikk nytt vann da jeg trengte det og hvis jeg ble varm, tok hun, og selvfølgelig de andre sykepleierne av dynen, og byttet med ett helseteppe.

Den 13. desember var kommet, fem dager etter operasjonen.

I dag skulle vennene komme på besøk. Jeg satt i stolen og spiste frokost.

Marion sendte en melding om at de kom rundt klokken ett.

Mamma fant frem sminken min, og tok på meg litt solpudder, fordi jeg selv ville det. Jeg så meg i speilet og synes jeg så litt bedre ut. Eirik kom inn på rommet for å skifte bandasjen min, og da sa han til meg at jeg så friskere ut, og at jeg hadde fått tilbake litt farge i ansiktet. Selv om det bare var sminke 😊

Jeg fikk så fine omsorgsmeldinger hele tiden. Folk brydde seg om meg.

Til og med ei jente som var bestevenninnen min tidligere, hadde sendt melding. Og det trodde jeg ikke hun kom til å gjøre, for vi kranget ganske masse på noen tekstmeldinger før jeg kom på sykehuset. Da skrev hun at jeg skulle få lide like mye som hun hadde gjort, og det skulle jeg jo på en måte. For man kan jo ikke si at en slik operasjon, i hvert fall i ettertid, går smertefritt for seg.

Da tiden var inne for at jentene skulle komme på besøk, gikk mamma bort til heisene for å møte de. Det gikk en stund, før jeg hørte mamma som pratet med de på vei bort til rommet mitt. Det kriblet i magen min, og jeg ville gjemme meg under dyna.

Så kom de inn på rommet mitt, tok av seg jakken, og satt seg ned på hver sin stol ved siden av senga mi. Det ble litt rar stemning med en gang. De syntes sikkert at det var litt rart å se meg i en sykehusseng. Det var jo et uvanlig syn. De ga meg en gave. Jeg pakket opp en åttekantet eske fra "body shop", som inneholdt dusjsåpe, duftlys og en bodylotion.

Jeg fikk også et kort fra klassen min og lærerne, hvor alle hadde skrevet navnet sitt.

Vi pratet etter hvert litt mer med hverandre. Litt lettere ble det. De fortalte om hva som hadde skjedd på skolen, og om hva læreren hadde sagt da hun fortalte klassen om meg.

Mamma tok noen bilder av oss, og så måtte de rekke trikken. Trikk nummer 17, skulle de ta. Det visste jeg, fordi den hadde jeg sett kjøre forbi sykehuset en del ganger.

14. desember, fikk jeg besøk av Thale. Thale er på en måte litt spesiell for meg. Hun kommer fra Lillehammer, akkurat som meg, har skoliose, akkurat som meg og heter Thale, akkurat som meg.

Det hele begynte da tanten min, Barbro og hennes familie var på Naxos, en øy i Hellas. Der har nemlig farmor feriehus, og jeg har vært der fem ganger.

Tante lå på stranden, og synes hun så noen hun hadde sett før. Hun gikk bort å spurte om det var Thale. Det var det. Barbro visste at Thale hadde skoliose, og fortalte henne om meg. Thale ville gjerne møte meg, og da hun kom hjem fra ferie, møttes vi i "parken i Lillehammer".

Thale satt på rommet mitt, og vi snakket selvfølgelig om skoliose. Hun fortalte meg at hun ville bytte sykehus, fra Rikshospitalet, til Ullevål. For at helt nye leger skulle få si noe om hennes rygg, ettersom ingen ting skjedde, og smertene ble verre. Hun satt der en stund, helt til jeg måtte gå en "treningstur", og det var blitt kveld.

Da Thale hadde dratt, gikk jeg, mamma og Øystein en tur ned til kiosken i første etasje. Mamma kjøpte to grillpølser, og jeg spurte om jeg kunne få den ene. Stakkars mamma, det var middagen hennes denne dagen, og jeg fikk halvparten av den! Øystein hadde tatt med en rullestol ned, i tilfelle jeg ikke greide å gå opp igjen. Det gjorde jeg ikke, så den kom godt med! Tante Kristina, Onkel Sturla, Hanna, og farmor "Momi", kom en tur denne kvelden. Vi møtte de nede ved kiosken, og de ble med en tur opp på rommet.

Den 15. desember, var dagen før jeg skulle dra hjem. Jeg satt i stolen på rommet, og spiste frokost, mens jeg så på "god morgen Norge". Mamma pakket det meste av klærne mine i kofferten. Gunnhild kom på besøk, og jeg gikk turer med henne og mamma, helt uten prekestolen! Det var veldig vondt, men jeg ble flinkere og flinkere!

Senere på dagen, tok jeg noen bilder av sykepleierne, og av rommet mitt.

Det ble planlagt hvordan jeg skulle komme meg hjem dagen etter. Enten helseekspressen, eller ambulanse. Jeg måtte uansett

ligge under hele hjemreisen. Helseekspressen var full, så en ambulanse skulle hente meg klokken ti på formiddagen, dagen etter.

Da jeg våknet neste morgen, den 16. desember, spiste jeg frokost, og gikk og ventet på å bli hentet. Jeg syntes nesten det var litt trist å reise derfra. Det hadde jo på en måte vært ei fin tid. Jeg var blitt rett i ryggen, og opplevd mye!

Klokken passerte ti, og ambulansen var ennå ikke kommet.

Plutselig var det middagstid. Jeg spiste middag, og så på TV.

Ambulansen kom jo ikke. Noen som jobbet i resepsjonen på avdelingen, ringte og spurte hvor den var, og da sa de at de at de nettopp hadde reist fra Gardermoen.

Sånn ca. klokken 18.00, dro vi fra Rikshospitalet. Jeg fikk klemmer fra sykepleierne, og de sa de kom til å savne meg. Jeg ble ganske lei meg, og savnet de allerede før jeg hadde dratt!

Vi kjørte med sirene og blålys et stykke, for at jeg skulle slippe å ligge så lenge. Særlig når det var så lang kø.

Da jeg kom hjem, var Øystein og Julie der. Jeg fikk hjelp, til å komme meg av båren, og satt meg i lenestolen, men to puter bak rygg og nakke.

Da jeg skulle legge meg, for å sove i sengen min igjen, ble det et lite problem. Sengen min var alt for hard, for min nye rygg, så jeg måtte ligge ved siden av mamma igjen. Øystein lå på sofaen.

Da jeg hadde vært hjemme en uke fra sykehuset, måtte jeg dra til fastlegen, for å fjerne "stiftene", som var brukt til å "sy" igjen i ryggen. Det var veldig ubehagelig, for hun nappet de ut med en slags liten tang.

Etterord

Tiden gikk, og jeg fikk en ny seng, med deilig madrass. Jeg begynte ikke på skolen før midten av februar med halv skoledag, og hadde tentamener, og alle lekser hjemme. Da jeg begynte på skolen igjen, fikk jeg taxi i to måneder fremover.

Nå er det gått 10 måneder siden operasjonen min, og jeg kan ikke forstå at det virkelig har gått så fort. Jeg har fortsatt vondt i ryggen, men det kan ikke sammenliknes med hvordan det var før operasjonen. Den siste tiden før jeg ble operert, klarte jeg neste ikke å gå lenger. Alt jeg gjorde var vondt. Kunne ikke bære bøker, ikke ha gym på skolen, ikke gå turer og ikke sove godt om nettene. Skoliosen min var i ferd med å ødelegge livet for meg.

I dag, har jeg ennå ikke begynt med ordinær gym på skolen, men i mens de andre elevene har vanlig gym, gjør jeg ting som jeg kan gjøre. For eksempel sykler jeg på trimsykler, balanserer på en stor ball og litt styrketrening, for ryggen. Jeg kan ikke løpe eller bære så tungt enda, men det hender jo at jeg gjør det likevel, og da får jeg bare vondt av det.

Jeg angrer ikke et sekund på at jeg gikk i gjennom operasjonen, og så langt er det en av de beste tingene jeg har gjort i hele mitt liv. Snart er det tid for 1- årskontroll, og jeg gleder meg veldig, til å snakke med kirurgen igjen, om hvordan det går nå.

